

τα δέκα μοναχοὺς. Ὁ ναὸς ταύτης ἦν ἄλλοτε ἔξω τῆς πόλεως Σερβίων παρὰ τὰς Βρύσεις, ὅπου νῦν γίνεταί ἐμπορικὴ πανήγυρις ἑννεαήμερον καλουμένη· τοῦτον δὲ οἱ Τοῦρκοι κρημνίσαντες καὶ τοὺς ἀγροὺς ἐξουσιάσαντες, ἠνάγκασαν τοὺς μοναχοὺς, ἵνα μεταβῶσιν εἰς Ζιντὰν καὶ κτίσωσιν ἕτερον μοναστήριον. Ἡ δὲ τῆς Παναγίας ὑπάρχουσα νῦν εἰκὼν οὕσα μεγάλη, θεωρεῖται παλαιότητα, ἀργυρωθεῖσα δι' ἀργύρου 3000 δραχμίων ἐπὶ ἐπισκόπου μὲν Ἰγνατίου, ὑπὸ χρυσουργοῦ δὲ Θεοδώρου ἐκ Καλαρρυτίων τῆς Ἠπείρου, ὡς δεικνύουσι τὰ ἐπὶ τοῦ ἀργύρου γράμματα γεγραμμένα τὸ 1755.

«Στίχοι πολιτικοὶ εἰς τὴν ἀργυροχρυσόκοσμητον στολὴν τῆς θαυματουργοῦ θεομητορικῆς εἰκότος τῆς ἐν Ζηδάνῃ.»

*Θαυματοργὴ χαρίτωσον τὸν Θεσσαλονικέα
Σερβίων κτὴρ Ἰγνάτιον σεπτὸν ἀρχιερέα·
Ὅστις ποιμὴν ἀναδειχθεὶς Σερβίων καὶ Κοζάνης,
Χαριτοδρότῳ δεξιᾷ σοῦ τῆς κλεινῆς Ζηδάνης,
Ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει του τῆς ἀρχιερατείας,
Ἐδεῖξ' εὐθὺς εὐλάβειαν μετ' ἄκρας προθυμίας.
(ΔΨΝΕ Σεπτεμβρίου Δ')*

*Ἐγείρας εἰς καλλωπισμὸν εἰκότος σῆς ἀγίας
Τὸν χριστεπώνυμον λαὸν ταύτης τῆς ἐπαρχίας,
Καὶ ἐκλεξάμενος σοφῶς ἀπὸ πολλοὺς τεχνίτας
Θεόδωρον τὸν χρυσουργὸν τὸν ἀπὸ Καλαρίτας.
Σκέπε λοιπὸν καὶ φύλαττε ὁμοῦ μὲ τὸν ποιμένα
Τὸν ποιμαινόμενον λαὸν καὶ ὕστερον ἐμένα.»*

Ἀνήκουσι δὲ ἐνταῦθα καὶ τὰ ἐξῆς χωρία· Ρύμνιον, μετὰ 10 οἰκ. Ἑλλήνων. Γούλιαι, μετὰ 20. Λαθανίτσα, μετὰ 15, καὶ ἐγγὺς ὁ ποταμὸς Τιταρήσιος, ἦτοι Σφραντόπορος. Νεοχώριον μετὰ 10. Ματσουκοχώριον, μετὰ 40 οἰκ. Ὀρτακίσι, μετὰ 20 οἰκιῶν καὶ τὸ πάλαι μέγα. Ἐνταῦθα ἐτούρκισε πρῶτος ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τῆς κατακτήσεως· διὸ καὶ ὁ σουλτάνος ἐδωρήσατο αὐτῷ τὸ χωρίον, ὅπερ νῦν κτῆμα βέη τινὸς τῶν ἀπογόνων τοῦ ἐξωμότου ἱερέως. Ἐγγὺς καὶ τὸ Παλαιόκαστρον, ἐρείπιον φρουρίου βουλαντινοῦ, ἐνθα ὑδραγωγεῖα καὶ ἐπιγραφαὶ εὐρέθησαν. Καστανέα, ἀπὸ τῶν πολλῶν καστανεῶν μετὰ 25 οἰκ. Ἑλλήνων. Κρανίκα, μετὰ 20 οἰκιῶν, ὅπου ὑδρόμυλος καὶ δαμασκηνεαὶ πολλαί. Τζίντζιρας αὐτόθι μετὰ 5. Βιτιβίανη μετὰ 15 παρὰ τὸν Ἀλιάκμονα. Σκουλιάρη μετὰ 50 οἰκιῶν. Ἐνταῦθα ἡ θέσις ὀχυρὰ, καὶ ἦν ἡ ἐδρα τῶν ἀρχηγῶν τοῦ καπεταναίου τῶν Σερβίων, ἐχόντων καὶ πύργον σωζόμενον μέχρι τοῦδε. Καταφύγιον, κεφαλοχώριον ἐκ 350 οἰκ. Ἑλλήνων, κείμενον κατὰ τὰ πλάγια τῶν Πιερίων ὄρεων, καὶ ἀπέχον τῶν Σερβίων τέσσαρας ὥρας, τοῦ δὲ Βελβεντοῦ δύο. Οἱ Καταφυγιῶται ὥκουν πρότερον κατὰ τὸ Ποδάρι, μετακίησαντες ἐνταῦθα διὰ τε νόσον πανώλην καὶ τὰς καταδρομὰς τῶν Τούρκων. Τοῦρκος οὐδεὶς ὑπάρχει, ἐκτός τινος ἐπι-

τρόπου τοῦ ἐπαρχοῦ Σερβίων δι' ἐπιτήρησιν καὶ εἰσπραξιν τῶν φόρων. Ναὶ τρεῖς μετὰ δεκαεὺς ἱερέων, καὶ ἀλληλοδιδασκτικὸν σχολεῖον κτισθὲν τὸ 1847. Οἱ κάτοικοι ποιμένες, γεωργοὶ καὶ ξυλουργοὶ διὰ τὰ δάση τῶν ὄρειων καὶ ἐλατῶν, δοκοὺς καὶ σανίδας ποιοῦντες, φιλαπόδημοι διὰ τὸ στενὸν καὶ πενιχρὸν τοῦ τόπου, εὐφρεῖς, φιλόξενοι καὶ πολεμικοί, ἄδοντες συνήθως τὰ κλεπτικὰ ἄσματα καὶ φοροῦντες τὴν φουστανέλαν. Περίεργον, ὅτι τέττιγες, κολλιοί, κόκκυγες, οὐχ ὑπάρχουσιν, ἴσως διὰ τὸ ψυχρὸν καὶ νοσηρὸν, ζῶσι δὲ ἀλώπεκες, ἐλαφοὶ καὶ ἐν ἀρθρονίᾳ μέλαιναι αἶγες ἄγριαι· φύεται δὲ μυριόφυλλον καὶ ὄρχις, ἦτοι σάλεπι. Τὸ Καταφύγιον, πατρίς δύο ἀρχιερέων, τοῦ Κολινδρῶ Σαμουήλ καὶ τοῦ νῦν Γρεβενῶν. Ἄνω δὲ τοῦ χωρίου κεῖνται τὰ Πιέρια ὄρη, οὕτω κληθέντα ἀπὸ Πιέρου βασιλέως τῆς Ἀμαθίας, ἐκτεινόμενα παρὰ τὸν Ἀλιάκμονα καὶ Ὀλυμπον, καὶ ἀναφερόμενα παρὰ τοῦ Ἡροδότου (βιβ. 7. § 131). Ἐπὶ τοῦ ὀροπεδίου ἱστάμενοι, ὁρῶμεν πρὸς ἑω μὲν τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον καὶ τὰς παραλίους πεδιάδας· πρὸς ἐσπέραν τὰ ὄρη τοῦ Πίνδου, τὸ βουνὸν τοῦ Βόρα ἢ Βουρίνου· πρὸς βορρᾶν τὸ Βέρριον ὄρος, εἰς τρεῖς διαιρούμενον κλάδους, πρὸς τὸ Κοτίζαρον (Καρατάς) τὴν Κοζάνην καὶ τὸν Ἀλιάκμονα· πρὸς νότον τὸν πολυσέβαστον Ὀλυμπον, πεντάωρον ἀπέχοντα, μετὰ κορυφῆς ἀποτόμου καὶ πολιᾶς ἐκ τῆς χιόνος. Ἐπὶ τῆς σειρᾶς τῶν Πιερίων καὶ ῥάχης καλουμένη Σιάπκα, δίωρον ἀπὸ τῶν Σερβίων. Ἐνταῦθα κατὰ Μάιον τοῦ 1854 ἑκατὸν περίπου Ἕλληνες ὑπὸ τὸν ἀρχηγὸν Ψιόταν Γουλιὸν ἔτρεψαν πολυάριθμον τουρκικὸν στρατὸν, φονεύσαντές τινες καὶ ἐπίσημον τοῦρκον Σερβιώτην. Μέχρι τῶν Πιερίων λοιπὸν ἀνέβησαν οἱ μεγάθυμοι τῆς ἐλευθερίας θιασῶται, ἵνα χαιρετίσωσι τὰς δούλας Πιερίδας μούσας, καὶ διὰ τοῦ πυροβόλου ἐφώναζον πρὸς τοὺς ὑπὸ τὸν ζυγὸν διατελοῦντας Μακεδόνας! Μέχρι τῶν Πιερίων ἐγένετο ἡ δι' αἵματος κατὰ τῆς ξένης κυριαρχίας διαμαρτύρησις, καὶ ἐπὶ τῆς Σιάπκας ἐκυμάτισεν ἡ τροπαιοφόρος Ἑλληνικὴ σημαία! (Ἀκολουθεῖ.)

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΑΥΤΟΝ.

(Συνέχ. 18ε φυλλάδ. 523.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Βοήθεια καὶ περιστάσεις. — Ἐπιστημονικαὶ ἐρευναι.

Ὀλίγον ἐν γένει ἐπιδρᾷ ἡ τύχη ἐπὶ τῶν μεγάλων αποτελεσμάτων τῆς ἀνθρωπίνης ἐνεργείας. Ἄν καὶ ἐπιτυχῶν οὐδεὶς αἰ προπέτεις ἐπιχειρήσεις, ἡ

μόνη ἀσφαλὲς ὁδὸς εἶναι ἡ τῆς δραστηρίως ἐργατικότητος καὶ ἐπιμελείας. Ὁ ζωγράφος Οὐέλσον, εἶχε συνήθειαν, πρὶν ἀποτελειῶσθαι τὰς εἰκόνας του, νὰ ἀπομακρύνεται ὀλίγον, ἀτενίζων πρὸς τὸ ἔργον, πλησιάσας δὲ ἔπειτα, ἀποτελείωνεν ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν τὴν εἰκόνα, δοὺς αὐτῇ τὴν ἀπαιτούμενην ζωηρότητα. Ἀλλ' ὁ θαρρῶν κλέος οὗτος τρόπος δι' ἐπιμόνου ἐργασίας μόνον ἀποκτᾶται, καὶ ὁ μὴ προπαρασκευασμένος τεχνίτης, ἐλπίζων δι' αὐτοῦ τοῦ μέσου νὰ ἐπιτύχῃ, θέλει ἀπ' ἐναντίας καταστρέψῃ τὸ ἔργον του.

Ὁ καλὸς ἐργάτης διακρίνεται πάντοτε ἐπὶ προσοχῇ καὶ τελειότητι ἐν τῇ ἐργασίᾳ· καὶ οἱ ἄριστοι μεταξὺ τῶν τεχνιτῶν γνωρίζουσι τὴν ἀξίαν τῆς λεπτομεροῦς ἐργασίας. Ὁ Μιχαὴλ Ἄγγελος ἐξηγῶν ποτὲ πρὸς ξένον πόσον εἶχε τελειοποιήσῃ ἄγαλμά τι ἀφ' οὗτου εἶδεν ὁ ξένος αὐτό, ἐδείκνυε τὰ διάφορα μέρη τὰ ὅποια εἶχε διορθώσῃ. «Μικρὰ πράγματα εἶναι ταῦτα, εἶπεν ὁ ξένος, ἀπλὰί λεπτομέρειαι.» «Ἀληθῶς, ἀπήντησεν ὁ γλύπτης, ἀλλ' ἐνθυμήθητι ὅτι αἱ λεπτομέρειαι ἐπιφέρουσι τὴν τελειότητα καὶ ἡ τελειότης δὲν εἶναι μικρὸν πρᾶγμα.» Ἐπίσης λέγεται ὅτι ὁ ζωγράφος Νικόλαος Πουσσίν, κανόνα διαγωγῆς εἶχε τὴν καλὴν ἐκτέλεσιν, οἷουδήποτε ἔργου, καὶ ἐρωτηθεὶς ποτὲ τίνι τρόπῳ ἠδυνήθη νὰ ἀπολαύσῃ φήμης ἐν Ἰταλίᾳ, ὁ Πουσσίν ἐμφατικῶς ἀπήντησεν· «Οὐδὲν ἀμελῶν.»

Ἰπάρχουσιν ἀνακαλύψεις γινόμεναι ῥῆθεν τυχαίως, ἀλλὰ πρᾶγματι ὀλίγιστον συνετέλεσεν ἡ τύχη εἰς τὰς ἐφευρέσεις ἐκείνας. Αἱ τυχαῖαι ἐφευρέσεις εἰσὶ μόνον τυχαῖαι περιστάσεις ἐξ ὧν ὠφελήθησαν εὐφυεῖς τινὲς ἄνθρωποι· ἡ πτώσις τοῦ μήλου ἐνώπιον τοῦ Νεύτων ἀναφέρεται πολλάκις ὡς ἀπόδειξις τῶν τυχαίων ἀνακαλύψεων· ἀλλ' ὁ Νεύτων πρὸ ἐτῶν ἤδη ἐμελέτα τὸ πρόβλημα τῆς πρὸς τὴν γῆν συνολικῆς τῶν σωμάτων (gravitation) καὶ ἀδιακόπως περὶ τούτου ἐσκέπτετο· ἡ δὲ τυχαία περίστασις τῆς πτώσεως τοῦ μήλου, ἐβοήθησε μόνον τὸν ἐξαίσιον νοῦν τοῦ ἀνδρός, ὅστις διὰ μιᾶς κατενόησε τοὺς θαυμαστοὺς νόμους περὶ ὧν πρὸ τοσοῦτου ἤδη χρόνου ἐμερίμνα. Ὁμοίως συνετέλεσεν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Δόκτορος Γούγκ λαμπρὰν ἀνακάλυψιν τῆς διαθλάσεως τῶν ἀκτίνων (diffraction) ἡ θέα διαυγῶν πομφολύγων σάπωνος. Ἄν καὶ οἱ μεγάλοι ἄνδρες φαίνονται εἰς τὸ κοινὸν μεριμνῶντες μόνον περὶ μεγάλων ἀντικειμένων, οἱ ἀληθῶς εὐφυεῖς ἄνδρες, ὡς ὁ Νεύτων καὶ ὁ Γούγκ, ἐννοοῦσι τὴν ἀξίαν τῶν κοινοτάτων καὶ ἀπλουσιῶν συμβάντων, διότι τὸ μεγαλεῖον αὐτῶν συνίσταται ἐκ τῆς σοφῆς ἐρμηνείας ἐκείνων.

Ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ἐξαρτᾶται κατὰ μέγα μέρος ἐκ τοῦ τρόπου τοῦ παρρητεῖν, καὶ Ῥωσικὴ τις παροιμία λέγει ὅτι· «ὁ μὴ παρρη-

ρῶν διέρχεται τὸ δάσος καὶ ξύλα δὲν βλέπει.» Ὁ νοῦς βλέπει ὅπως καὶ οἱ ὀφθαλμοί· ἐκεῖ δὲ ὅπου ἀπρᾶστοι θεαταὶ οὐδὲν βλέπουσιν, οἱ προσεκτικῶς παρρητεῖντες ἀντιλαμβάνονται τῆς ἐννοίας τῶν φαινομένων, σημειοῦσι τὰς διαφορὰς καὶ τὰς ὁμοιότητας καὶ ἀναγνωρίζουσι τὰς σχέσεις ἐκείνων πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῶν σκέψεων αὐτῶν. Πολλοὶ πρὸ τοῦ Γαλιλαίου εἶδον κρεμάμενον βάρος κινούμενον εὐρύθμως ἐνθεν καὶ ἐνθεν, ἀλλ' ἐκεῖνος πρῶτος ἐνόησε τὴν ἀξίαν τοῦ φαινομένου. Ὁ κινδελανάπτης τῆς ἐν Πίσσῃ μητροπόλεως, γερμίσας κινδῆλαν τινὰ ἐλαίου, τὴν ἀφῆκε κινουμένην· ὁ δὲ Γαλιλαῖος, ὁκτωκκιδεκαετῆς νέος ὢν, παρρητεῖν μετὰ προσοχῆς τὴν κίνησιν, συνέλαβε τὴν ιδέαν νὰ ἐραυόσῃ τὴν κίνησιν ταύτην εἰς τὴν καταμέτρησιν τοῦ χρόνου. Πεντήκοντα ὁμῶς ἔτη διήλθον πρὶν ἀποπερρωθῇ ἡ ἐφεύρεσις τοῦ αἰωρήματος (Pendule), ἐφεύρεσις τοσοῦτον σπουδαία ὡς πρὸς τὴν καταμέτρησιν τοῦ χρόνου καὶ τοὺς ἀστρονομικοὺς ὑπολογισμοὺς, ὥστε δύναιται νὰ θεωρηθῇ μοναδικὴ κατὰ τὸ εἶδος αὐτῆς. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὁ Γαλιλαῖος μαθὼν τυχαίως ὅτι Ὀλλανδὸς τις διοπτροποιὸς προσέφερε τῷ κόμητι τοῦ Νάσσα ὄργανόν τι, δι' οὗ τὰ ἀπομακρυσμένα ἀντικείμενα ἐφάνιντο πλησίον, ἐσκέφθη περὶ τῆς αἰτίας τοῦ φαινομένου καὶ ἐφεύρε τὸ τηλεσκόπιον. Ἀδιάφορος ἀκροατὴς ἡ ἀπρόσεκτος νοῦς δὲν ἤθελε βεβαίως πραγματοποιήσῃ τοιαύτας ἐφευρέσεις.

Ἐν ᾧ ἐζήτει ὁ σὶρ Σκουήλος Βράουν τὸν εὐωνότερον τρόπον πρὸς κτίσιν γεφύρας, περιεπάτει πρῶτον τινὰ ἐν τῷ κήπῳ του, ὅτε εἶδε τὴν ὁδὸν φραγμένην διὰ λεπτῶν νημάτων ἀράχνης· αὐθαρσὶ συνέλαβε τὴν ιδέαν νὰ μιμηθῇ τὸ ἀράχνιον, κατασκευάζων γέφυραν διὰ σιδηρούχων ἀλύσεων, καὶ οὕτως ἐπεννόησε τὰς κρεμαστὰς γεφύρας. Ὁ Ἰάκωβος Οὐάττ, σκεπτόμενος περὶ κατασκευῆς ὑδραγωγείου ὑπὸ τοῦ ἀνίσου ρεῖθρου τοῦ ποταμοῦ Κλάιβ, ἐπέτυχεν τοῦ σκοποῦ μιμηθεὶς διὰ σιδηρούχων σωλήνων τὸ ὄστρακον ἀστακοῦ τὸν ὅποιον παρετήρησεν ἐν ᾧ ἐγευματιζεν. Πρῶτος διδάσκαλος τοῦ σὶρ Ἰσαμπάρτ Βροῦνελ τοῦ κατασκευάσαντος τὸν ὑποδρόχιον δρόμον τοῦ Ταμέσεως ὑπῆρξεν ὁ μικρὸς σκώληξ τῶν ξυλίνων πλοίων (teredo navalis)· ὁ μηχανικὸς παρετήρησε τὸ ζωῦφιον διατρύπων τὸ ξύλον, διὰ τῆς ἐνόπλου κεφαλῆς, εἰς διαφόρους διευθύνσεις μέχρι τῆς περπατώσεως τοῦ ἔργου καὶ ἀλείφον μετὰ ταῦτα τὸν θόλον καὶ τὰ πλάγια διὰ εἶδους βερνικίου πρὸς στερέωσιν αὐτῶν· ἐφαρμόσας λοιπὸν τὴν ἐργασίαν ταύτην εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς ὑπογείου ὁδοῦ τοῦ Λονδίνου, ὁ Βροῦνελ ἐπραγματοποίησε τὸ ἄριστον τῆς μηχανικῆς τέχνης ἔργον.

Ὁ νοήμων παρρητηρὴς δίδει ἀξίαν εἰς τὰ κατὰ τὸ φαινόμενον ἀσήμεντα γεγονότα· ἡ θεὰ φύκας

πλέοντος παρά τῷ πλοίῳ, ἤρπασε τῷ Κολόμβῳ ὅπως καταδαμάσῃ τὴν στάσιν τῶν ἀπηυδηκότων ἔνεκ τῆς διαρκείας τοῦ πλοῦ ναυτῶν, καὶ ὅπως πείσῃ αὐτοὺς ὅτι ὁ ποθούμενος Νέος Κόσμος ἦτο πλησίον. Οὐδὲν πρέπει νὰ ἀμελήσωμεν διότι καὶ τὸ μάλλον ἀδιάφορον συμβᾶν καλῶς ἐννοούμενον δύναται νὰ χρησιμεύσῃ· τίς ἠδύνατο νὰ ὑποθέσῃ ὅτι τὰ περίφημα «λευκὰ παράλια τῆς Ἀλβιδωνος» ἐκτίσθησαν ὑπὸ μικροσκοπικῶν ἐντόμων τῆς αὐτῆς φύσεως τῶν πλουτιζόντων τὴν θάλασσαν διὰ νήσων κορκαλλιωτῶν! τίς δὲ τοιαῦτα παρδείγματα πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχων, θέλει ἀμφισβητήσῃ τὴν δύναμιν τῶν μικρῶν μέσων;

Ἡ ἀκριβὴς παρατήρησις τῶν λεπτομερειῶν ἐξασφαλίζει τὴν ἐπιτυχίαν οἰουδήποτε ἔργου ἢ ἐπιχειρήσεως· ἡ δὲ ἀνθρωπίνη σοφία σύγκειται ἐκ μικρῶν γεγονότων ἀποτελούντων πυραμίδα ἐπιμελῶς ἰδρυθεῖσαν ὑπὸ πολλῶν γενεῶν ἀνθρώπων. Πολλὰ τοιαῦτα ἀσήμαντα κατὰ τὸ φαινόμενον γεγονότα ἐγένοντο βάσεις πρακτικωτάτων ἀποτελεσμάτων. Εἴκοσιν αἰῶνες παρῆλθον μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν ὑπὸ τοῦ ἐκ Πέργης Ἀπολλωνίου τῶν κωνικῶν τομῶν (sections coniques), καὶ πρὶν γίνωσιν αὐταὶ παραδεκταὶ ὡς βάσεις τῆς ἀστρονομικῆς ἐπιστήμης, τῆς ὁδηγούσης τὸν περιηγητὴν ἐπὶ ἀγνώστων θαλασσῶν καὶ τῆς ἐγχαρττούσης ἐν τῷ οὐρανῷ τὴν ἄγουσαν πρὸς τὸν λιμένα ὁδόν. Καὶ ἂν οἱ μαθηματικοὶ δὲν εἶχον κοπιάσῃ καὶ σκεφθῇ, κατὰ τὸ φαινόμενον, πολλάκις εἰς μάτην πρὸς ἐφεύρεσιν τῶν ἀφηρημένων σχέσεων μεταξὺ γραμμῶν καὶ ἐπιφανειῶν, αἱ πλείσται τῶν μηχανικῶν ἐφευρέσεων ἡμῶν δὲν ἦθελον πιθανῶς ὑπάρξῃ.

Ὅτε ἐφεύρεν ὁ Φραγκλῖνος τὴν ταυτότητα τοῦ κεραυνοῦ καὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, ἐκλευάσθη ἡ ἐφεύρεσις καὶ πολλοὶ ἡρώτων· «Εἰς τί χρησιμεύει;» Ἀλλ' ὁ Φραγκλῖνος ἀπῆντησεν· «Εἰς τί χρησιμεύει ὁ παῖς; εἰς τὸ νὰ γίνῃ ἀνὴρ!» Ἐπίσης ὅτε παρετήρησεν ὁ Γαλβάνης ὅτι ὁ ποῦς τοῦ βυτράχου συστέλλεται εἰς ἐπαφὴν μετὰ μετὰλλων τινῶν ἐρχόμενος, ἦτο ἀδύνατον νὰ ὑποθέσῃ τις, ὅτι τοσοῦτον ἀσήμαντον συμβᾶν ἐμέλλε νὰ ἐπιφέρῃ μέγιστα ἀποτελέσματα. Καὶ ὁμοίως τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ ἀρχὴ τοῦ ἠλεκτρικοῦ τηλεγράφου τοῦ ἐνοῦντος τὰς ἡπείρους καὶ ὡς δίκτυον καλύπτοντος τὸν κόσμον. Ἡ γεωλογικὴ ἐπιστήμη, ἡ ἄγουσα εἰς τὴν ἀνακάλυψιν πλουσιῶν μεταλλείων ἐπιφερόντων τοσαύτας βιομηχανικὰς ὠφελείας, ἐγεννήθη ἐκ τεμαχίων λίθων καὶ ὀρυκτῶν νοημόνως ἐρμηνευθέντων.

Ὁ δὲ γιγαντιαῖος μηχανισμὸς ὁ τιθεὶς εἰς κίνησιν τὰ βιομηχανικὰ ἡμῶν καταστήματα, τὰ ἀτμόπλοια καὶ τοὺς σιδηροδρόμους, ἀρύεται τὴν δύναμίν του ἐκ στιγόνων ζέοντος ὕδατος δηλαδὴ ἀτμοῦ ἰσοδυ-

ναμοῦντος πρὸς δύναμιν ἑκατομμυρίων ἵππων καὶ καταβάλλοντος τὰ κύματα καὶ τὴν θύελλαν.

Ἡ τέχνη τοῦ ὠφελεῖσθαι ἐκ τῶν περιστάσεων καὶ τῶν τυχαίων συμβάντων, εἶναι μεγάλη τέχνη ἐξασφαλίζουσα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν ἐπιτυχίαν· ἀλλ' οὐδέποτε ἔλλειψεν αἱ περιστάσεις εἰς τοὺς βαθεῖαν ἀπόφασιν ἔχοντες, διότι μὴ παρουσιάζομένων ἐκείνων αὐτοθελῶς, οὗτοι τὰς προκαλοῦσιν. Ἀλλ' οἱ σπουδάζοντες μόνον ἐντὸς τῶν σχολείων, τῶν μουσείων καὶ τῶν πολυτεχνείων σπανίως ὑπηρετήσαν σπουδαίως τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν τέχνην, οἱ δὲ μέγαλοι ἐφευρεταὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲν ἔλαβον ἀρμόζουσαν ἐκπαίδευσιν· ἡ ἀνάγκη μάλλον ἢ ἡ ἄνεσις ἐγέννησε τὴν ἐφευρετικὴν δύναμιν, κάλλιστον δὲ πάντων σχολείων εἶναι ἡ δυστυχία. Τινὲς τῶν διασημοτέρων ἐργατῶν χονδροειδῇ μόνον ἐργαλείῳ εἶχον· ἀλλὰ τὰ ἐργαλεῖα οὐδὲν προσθέτουσι τῷ καλῷ ἐργάτῃ, ὅστις χρήζει μόνον ἐπιδεξιότητος καὶ ἐπιμονῆς. Προϊμιῶδες μάλιστα καθίσταται τὸ γεγονός, ὅτι κακὸς ἐργάτης οὐδέποτε εὕρισκε καλὰ ἐργαλεῖα. Ὁ ζωγράφος Ὀππ, ἐρωτηθεὶς ποτὲ ὁποῖαν θαυμαστὴν μέθοδον μεταχειρίζετο ὅπως μίξῃ τὰ χρώματά του, ἀπῆντησε· «Τὰ μίγνύω εἰς τὸν ἐγκέφαλόν μου» τὴν αὐτὴν δὲ μέθοδον πρέπει νὰ ἀκολουθήσῃ πᾶς ἐργάτης θέλων νὰ ἐπιτύχῃ. Ὁ Φέργουσον μεταξὺ ἄλλων θαυμασιῶν ἔργων κατασκεύασε ξύλινον ὠρολόγιον ἀκριβέστατα δεικνύον τὰς ὥρας, μόνον ἐργαλεῖον ἔχων μικρὸν κονδυλομάχαιρον οἷον δύναται νὰ ἔχῃ ὁ τυχὼν· ἀληθῶς ὁμοίως ὁ τυχὼν δὲν δύναται νὰ παραβληθῇ τῷ Φέργουσον. Ἀγγεῖον ὕδατος καὶ δύο θερμόμετρα ἤρκεσαν τῷ χημικῷ Βλάκ ὅπως ἐφεύρῃ τὴν ἐσωτερικὴν θερμότητα (chaleur latente)· ὁ Νεύτων ἐποίησε γνωστὴν εἰς τὸν κόσμον τὴν σύνθεσιν τοῦ φωτὸς καὶ τὴν ἀρχὴν τῶν χρωμάτων, μεταχειριζόμενος πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν ἀπορρήτων τούτων πρίσμα, φακὸν καὶ φύλλον ναστοχάρτου. Ὁ Στόθαρτ ἔμαθε τὴν τέχνην τῆς συνδυασμοῦ τῶν χρωμάτων προσεκτικῶς παρατηρῶν τὰς πτέρυγας τῶν χρυσαλλίδων, καὶ πολλάκις ἔλεγεν ὅτι μόνος ἐκεῖνος ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ ὁποῖαν εὐγνώμοσύνην ὤφειλε τοῖς μικροῖς ἐκείνοις ἐντόμοις. Θύρα ἀποθήκης καὶ τεμάχιον ἄνθρακος ἐχρησίμευσαν τῷ Οὐίλκν ἀντὶ πίνακος καὶ χρωστήρων. Ὁ Μπέουικ ἔμαθε τὴν ἰχνογραφίαν, ζωγραφίζων ἐπὶ τῶν τοίχων τῶν οἰκιῶν τοῦ χωρίου καὶ ὁ Βενιαμὴν Οὕεστ ἠναγκάσθη νὰ δανεισθῇ τοὺς πρώτους χρωστήρας ἐκ τῆς οὐρᾶς τῆς γαλῆς. Ὁ Φέργουσον κατέτριβε τὴν νύκτα εἰς τοὺς ἀγροὺς, καὶ ἐσχιδίασε χάρτην τοῦ οὐρανοῦ διὰ κλωστῆς· ἐχούσης κόκκους τινὰς ἐπ' αὐτῆς, ἣν ἐκράτει τεντωμένην μεταξὺ τοῦ ὀφθαλμοῦ του καὶ τῶν ἀστέρων. Ὁ Φραγκλῖνος ἐφείλκυσε κατὰ πρῶτον τὴν ἠλεκτρικὴν ὕλην ἀπὸ τῶν νεφῶν διὰ μέσου αἰθε-

κτεσκευασμένου ἐκ δύο, ἐν σχήματι σταυροῦ ξύλων καὶ ἐν μεταξωτοῦ μανδυλίου. Ὁ Γίφορντ βοηθὸς ὑποδηματοποιοῦ ἔγραφε τὰ πρῶτα μαθηματικὰ προβλήματα τοῦ ἐπὶ τεμαχίων δέρματος, καὶ ὁ ἀστρονόμος Ρίττεγχαῦς ἐσημείου τοὺς πρῶτους περὶ ἐκλείψεων ὑπολογισμοὺς ἐπὶ τῆς ἐχέτης τοῦ ἀρότρου αὐτοῦ.

Κοινότατα συμβάντα παρέχουσι τῷ θέλοντι νὰ ὠφεληθῇ ἐξ αὐτῶν μέσα αὐτοβελτιώσεως· ὁ καθηγητῆς Λῆ, ξυλουργὸς τότε ὢν, εἰργάζετο εἰς διόρθωσιν ἐδωλίων ἐν τῇ συναγωγῇ ὅτε, εὐρών ἐβραϊκὴν βιβλίον ἐκυριεύθη ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ἀναγνώσῃ τὸ πρωτότυπον· ἠγόρασεν ἐβραϊκὴν γραμματικὴν, ἤρχισε σπουδάζων, καὶ ἀφ' ἐαυτοῦ ἐξέμαθε τὴν γλῶσσαν. Δικαίως ἔλεγεν Ἐδμόνδος Στὼν πρὸς τὸν Δοκκ τοῦ Ἀργάιλ ἐρωτῶντα τίνι τρόπῳ κατάρθωσεν ἐκεῖνος πτωχὸς κηπουρὸς ὢν νὰ ἀναγινώσκῃ λατινιστὶ τὰ «*Principia*» τοῦ Νεύτων. «Ἄρκει νὰ γνωρίζῃ τις τὰ εἰκοσιτέσσαρα γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου ὅπως μάθῃ ὅ,τι ἄλλο θέλει.» Τὸ πᾶν κατορθοῦται διὰ τῆς ἐπιμελείας, τῆς ἐπιμονῆς καὶ τῆς καλῆς χρήσεως τῶν περιστάσεων.

Ὁ σὶρ Βάλτερ Σκόττ ὠφελεῖτο ἐξ ἀπασῶν τῶν περιστάσεων, ἐνίοτε δὲ καὶ τῶν δυσἀρέστων συμβάντων. Ἐν ᾧ ἦτο εἰς τὴν ὑπηρεσίαν δικηγόρου τινός, ἐστάλη εἰς Σκωτίαν, ὅπου ἐσχετίσθη μετὰ τῶν ἀπομεινάντων ἡρώων τοῦ 1745 καὶ ὠφελήθη ἐκ τούτου ὅπως συνάξῃ τὴν ὕλην πολλῶν ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ. Χρηματίσας ὕστερον καταλυματίας ἵππικου ἐν Ἐδεμβούργῳ ἐπληρώθη ὑφ' ἵππου τινός καὶ ἔμεινε κλινήρης ἐπὶ τινὰ χρόνον· ἀλλ' ὁ νοῦς τοῦ εἰργάζετο καὶ ἐν διαστήματι τριῶν ἡμερῶν συνέγραψε τὸ πρῶτον ἄσμα τοῦ «*Lay of the last Minstrel*», πρῶτον αὐτοῦ ἐκτεταμένον καὶ πρωτότυπον ἔργον. Ὁ σὶρ Χούμφρυ Δάβυ ἐποίησε τὰ πρῶτα περὶ φυσικῆς ἐπιστήμης πειράματα καθ' ἣν ἐποχὴν ἦτο βοηθὸς φαρμακοποιοῦ, καὶ μόνον ἐργαλεία εἶχε τὰ ἀγγεῖα τοῦ μαγειρείου καὶ τὰς φιάλας τοῦ φαρμακείου. Ἐτυχεν ὁμῶς νὰ ναυαγήσῃ Γαλλικὸν πλοῖον οὗτινος ἐσώθη ὁ ἱατρὸς μετὰ τῶν χειρουργικῶν ἐργαλείων· μετὰ τούτων ὑπῆρχε παλαιὰ κλυστοσύριγξ ἣν προσέφερεν ὁ ἱατρὸς τῷ Δαίβυ· οὗτος μετ' εὐγνωμοσύνης ἔλαβε τὸ δῶρον, καὶ μετεχειρίσθη αὐτὸ πρὸς τελειοποίησιν πνευματικῆς μηχανῆς ἣν κατεσκευάζε τότε, κατόπιν δὲ μετέβαλε τὸ πολύτιμον ἐργαλεῖον εἰς ἀεραντλίαν πρὸς ἐξέτασιν τῆς φύσεως τῆς θερμότητος.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ καθηγητῆς Φάραδαι ὁ ἐπιστημονικὸς διάδοχος τοῦ Δαίβυ, ἐποίησεν, ἐν ᾧ εἰργάζετο ὡς βιβλιοδέτης, τὰ πρῶτα περὶ ἠλεκτρισμοῦ πειράματα, μόνον ὄργανον ἔχων ἄχρηστὸν τινὰ φιάλιν· ἀξιοπαράτητον δὲ εἶναι ὅτι ὁ Φάραδαι

ὤρμησε πρὸς τὴν σπουδὴν τῆς χημείας ἀφ' οὗ ἤκουσε τὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου ὁμιλίαις τοῦ Δαίβυ. Μέλος τι τῆς ἐπιστημονικῆς ἀκαδημίας, παρατηροῦν ποτὲ ὅτι ὁ Φάραδαι ἀνεγίνωσκεν ἐν βίᾳ ἐπιστημονικὸν περὶ ἠλεκτρισμοῦ βιβλίον, ὅπερ ἔμελλε νὰ δέσῃ, καὶ μαθὼν ὅτι ὁ νέος εἶχε κλίσιν πρὸς τὰ τοιαῦτα, ἔδωκεν αὐτῷ εἰσητήριον πρὸς ἀκρόασιν τεσσάρων τῶν μαθημάτων τοῦ σὶρ Χούμφρυ· ὁ Φάραδαι λαβὼν σημειώσεις, τὰς ἔστειλε τῷ καθηγητῇ ὅστις ἔτι μᾶλλον ἐθαύμασε τὴν ἐπιστημονικὴν ἀκρίθειαν αὐτῶν, ὅτε ἔμαθε τὴν ταπεινὴν τοῦ νέου θέσιν· οὗτος ἐξέφρασε τότε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ γίνῃ χημικὸς, καὶ ἐπιμένων κατάρθωσεν νὰ λάβῃ θέσιν βοηθοῦ ἐν τῇ ἐπιστημονικῇ ἀκαδημίᾳ· μετὰ καιρὸν δὲ ὁ ἐξοχος βιβλιοδέτης διεδέχθη τὸν οὐχ ἥττον ἐξοχὸν φαρμακοποιόν. Χαρακτηριστικαί τοῦ Δαίβυ εἶναι αἱ ὑπ' αὐτοῦ, ὅτε ἦτο εἰκοσαετῆς νέος, ἐν τῷ χαρτοφυλακίῳ ἐγγεγραμμέναι σκέψεις. «Στεροῦμαι πλούτου, ἰσχύος καὶ εὐγενείας ὅπως προοδεύσω εἰς τὸν κόσμον, καὶ ὁμῶς πέπεισμαι ὅτι, ἐὰν ἔχω ζῶν, θέλω φανῇ ὠφέλιμος τῇ ἀνθρωπότητι καὶ τοῖς φίλοις ὡσάν ἐκ γενετῆς κατεῖχον πάντα τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα.» Ὁ Δαίβυ, ὡς καὶ ὁ Φάραδαι, ἠδύνατο νὰ ἀφιερῶσθαι πᾶσιν τὴν διανοητικὴν δυνάμιν του εἰς τὴν πρακτικὴν καὶ πειραματικὴν σπουδὴν ἀντικειμένου τινός· οἱ δὲ τοιοῦτον προτέρημα ἔχοντες πραγματοποιοῦσι συνήθως, ἔστω καὶ δι' ἀπλῆς ἐπιμελείας καὶ σκέψεως, σπουδαιότατα ἀποτελέσματα. Ὁ Κόλεριτζ, περὶ τοῦ Δαίβυ ὁμιλῶν ἔλεγεν· «Ὁ νοῦς τοῦ τοσούτου ἐλαστικὸς καὶ ζωηρὸς εἶναι, ὥστε διὰ μιᾶς καταλαμβάνει καὶ ἀναλύει πᾶν ζήτημα· ἕκαστον ἀντικείμενον λαμβάνει ζῶν καὶ καρποφόρον σκέψεις ἀναφύονται ὡς χλόη καθ' ἕκαστον βῆμα τοῦ Δαίβυ.»

Ἀφ' ἐτέρου δὲ ὁ Δαίβυ ἔλεγε περὶ τοῦ Κόλεριτζ, οὗτινος ἐθαύμαζε τὴν εὐφυίαν. «Ἐξαισίαν διάνοιαν, ἐλευθέρας ιδέας καὶ εὐκρίστητον καρδίαν ἔχων, ὁ Κόλεριτζ θέλει δυστυχῶς γίνῃ θῦμα τῆς ἀταξίας καὶ τῆς ἐλλείψεως ἀκριθείας αὐτοῦ.»

Ὁ διάσημος Κουβιέρος ἦτο ἀκριδέστατος καὶ προσεκτικώτατος παρατηρητής· ἐκ παιδικῆς ἡλικίας ἠσθάνθη τάσιν πρὸς τὴν φυσικὴν ἱστορίαν ἀφ' οὗ ἀνέγνωσε τόμον τινὰ τῆς φυσικῆς τοῦ Βυρφῶνος ἱστορίας, περιελθόντα τυχαίως εἰς χεῖράς του· ἀντέγραψε τὰς εἰκονογραφίας καὶ ἐχρωμάτισεν αὐτάς κατὰ τὴν περιγραφὴν τοῦ κειμένου. Εἰς τῶν διδασκάλων τῷ ἐδῶρκεν τὸ Σύστημα τῆς Φύσεως τοῦ Λινναίου, καὶ ἐπὶ δέκα ἔτη τὸ βιβλίον τοῦτο ὑπῆρξε τὸ σύνολον τῆς περὶ φυσικῆς ἱστορίας βιβλιοθήκης του. Δεκάοκταετῆς γενόμενος, ἔλαβε θέσιν διδασκάλου πρὸς οἰκογενεῖαν ἐν Φεκάμπ τῆς Νορμανδίας διατριβούσῃ καὶ ζῶν πλησίον τῆς θαλάσσης, εὐρέθη εἰς ἄμεσον συνάντησιν μετὰ τῶν θαυμασίων προϊόντων

αὐτῆς. Περιπατῶν ποτὲ ἐπὶ τῆς παραλίας εὔρε σπη-
ρίαν, καὶ τὸ πρᾶδοξον ζῶον τοσοῦτον διήγειρε τὴν
περιέργειαν τοῦ Κουδιέρου, ὥστε ἔφερεν αὐτὸ οἰκαδε
πρὸς ἀνατομίαν, ἀρχίσας οὕτως τὰς περὶ τῶν μαλα-
κοστράκων σπουδὰς τοῦ τὰς ἐπανεγκούσας αὐτῷ το-
σούτην φήμην καὶ δόξαν. Οὐδὲν βιβλίον εἶχε πλὴν
τοῦ μεγάλου τῆς φύσεως βιβλίου, ἀλλ' ἡ μελέτη
καὶ ἡ παρατήρησις τῶν περιέργων καὶ νέων ἀντι-
κειμένων τὰ ὅποια κατ' ἐκάστην ἀνεκάλυπτε, βαθυ-
τέραν ἐντύπωσιν ἐποίησεν ἐπ' αὐτοῦ ἢ ὅτι ἤθελε
ποιήσῃ οἰονδήποτε γραπτὸν ἔργον. Τρία ἔτη διηλ-
θον τοιοιτοτρόπως, κατὰ τὰ ὅποια παρέββαλε τὰ
ὑπάρχοντα θαλάσσια ζῶα πρὸς τὰ ὀρυκτὰ λείψανα,
τὰ εὑρεθέντα πέριξ τοῦ Φεκάμπ, ἀνέτεμνε τὰ διά-
φορα περιελθόντα εἰς χεῖρας τοῦ εἶδη, καὶ διὰ τῶν
παρατηρήσεών του προητοίμασε τὴν ἐντελῆ μεταρ-
ρύθμισιν τῆς τῶν ζῶων κατατάξεως. Κατ' ἐκείνην
τὴν ἐποχὴν, ὁ Κουδιέρος ἐγένετο γνωστὸς τῷ πε-
παιδευμένῳ Ἀββῆ Τεισσιέρ ὅστις ἐγράψε τῷ δια-
σήμεν φυσιοδίφῃ Ιουσιῶ καὶ τοῖς ἐν Παριείοις φί-
λοις περὶ τῶν ἐρευνῶν τοῦ νέου φυσιοδίφου τοσοῦ-
τον θερμῶς, ὥστε ὁ Κουδιέρος προσεκλήθη νὰ ὑπο-
βάλῃ εἰς τὸν Σύλλογον τῶν φυσιοδίφων τὰς παρα-
τηρήσεις του· μετ' ὀλίγον δὲ διαρίσθη βοηθὸς ἐπιτη-
ρητῆς τοῦ Βοτανικοῦ Κήπου (jardin des Plantes).
Ὁ Τεισσιέρ ἐν τῇ συστατικῇ ὑπὲρ τοῦ Κουδιέρου ἐπι-
στολῇ, ἔγραφεν. «Ἐνθυμηθῆτε ὅτι ἐγὼ ἐσύστησα
τὸν Δελάμβρ ὅστις διεκρίθη εἰς ἄλλον κλάδον ἐπι-
στήμης· οὗτος ἔσται ἕτερος Δελάμβρ.» Περιττὸν
νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἡ προφητεία τοῦ Τεισσιέρ πλη-
ρέστατα ἐπραγματοποιήθη.

Ἀπεδείξαμεν λοιπὸν ὅτι ἡ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ
σκοποῦ ἐπιμονὴ καὶ ἡ ἀκάματος ἐπιμέλεια, πολὺ
περισσότερον τῆς τύχης συντρέχει τὸν ἄνθρωπον.
Οἱ μὴ τείνοντες πρὸς ὠρισμένον τινὰ σκοπὸν, οἱ ἄ-
δύνατοι καὶ οἱ νωθοὶ οὐδὲν ὄφελος ἀπολαμβάνουσιν
ἐκ τῶν ἀρμοδίων περιστάσεων, διότι οὐδὲ κἂν πα-
ρατηροῦσι τὴν ἀξίαν αὐτῶν. Ἀπ' ἐναντίας δὲ θαυμά-
σιον εἶναι τὸ δυνάμενον νὰ ἐκτελεσθῇ ὑπὸ τῶν χρη-
σιμοποιούντων τὰς ἀδιακόπως παρουσιαζομένας βοή-
θητικὰς εὐκαιρίας. Ὁ Στέφενσον ἔμαθε τὴν ἀριθ-
μητικὴν καὶ τὴν χωρομετρίαν κατὰ τὰς ὥρας τῆς
νυκτερινῆς ὑπηρεσίας ἐν ᾗ εἰργάζετο ὡς μηχανο-
ποιός. Ὁ Δάλτων ἤρχισεν ἐργαζόμενος ἐκ παιδικῆς
ἡλικίας, δωδεκαετῆς μόλις ὢν, διηύθυνε σχολεῖον
ἐν τῷ χωρίῳ καλλιεργῶν συγχρόνως τὸ κτήμα τοῦ
πατρὸς του· ἀφιερῶθη εἰς τὴν σπουδὴν τῆς μετεω-
ρολογίας καὶ ἐξηκολούθησε τὰς παρατηρήσεις μέχρι
τῆς τελευταίας αὐτοῦ ἡμέρας, ἀφῆκε δὲ ὑπὲρ τὰς
200,000 μετεωρολογικὰς σημειώσεις.

Καὶ αἱ ἐλάχισται στιγμαὶ ἔχουσιν ἀξίαν, διότι ἡ
καλὴ χρῆσις αὐτῶν τὰ μέγιστα συντελεῖ πρὸς ἐπί-

τευξιν σπουδαίων σκοπῶν· μὴ μόνον ὥρα καθ' ἐκά-
στην ἀφαιρουμένη ἐξ ἀσκοπῶν ἀσχολιῶν, ἀρκεῖ
ὅπως κατασταθῇ πᾶς ἄνθρωπος κοινῆς διανοίας, κά-
τοχος ἐπιστήμης τινός, ἐπίσης ἀρκεῖ ὅπως μετα-
βάλῃ ἐντὸς δέκα ἐτῶν ἀμαθὴ ἄνθρωπον εἰς πεπαι-
δευμένον. Δὲν πρέπει νὰ πρὐέλθῃ ἄκαρπος ὁ πολύ-
τιμος χρόνος, οἱ δὲ καρποί του εἰσὶν ἡ αὐξήσις τῶν
γνώσεων, ἡ καλλιέργεια ἐναρέτου τινός ἀρχῆς καὶ
ἡ ἐνίσχυσις καλῶν ἔξεων. Ὁ ἱατρὸς Μάσων Γουῦθ
μετέφρασε τὸν Λουκρέτιον μεταβλίνων ἐφ' ἀμάξης
εἰς τοὺς ἀσθενεῖς του. Ὁ Δόκτωρ Δάρβιν κατὰ τὸν
αὐτὸν τρόπον συνέγραψε τὰ πλεῖστα ἔργα, μετα-
βλίνων εἰς τοὺς κατοικοῦντας τὴν ἐξοχὴν πελάτας
του καὶ γράφων τὰς σκέψεις ἐπὶ τεμαχίων χάρτου
ὅπερ ἔφερε πάντοτε μεθ' ἑαυτοῦ. Ὁ Βύρνεϋ ἔμαθε
τὴν Γαλλικὴν καὶ τὴν Ἰταλικὴν γλῶσσαν μεταβλίν-
ων ἐφιππος πρὸς παραδόσιν τῶν μαθημάτων ὅταν
ἐχρημάτισε μουσικοδιδάσκαλος. Ὁ Κίρκ Οὐάιτ ἔ-
μαθε τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν κατὰ τὴν ὥραν τοῦ
ἀπὸ τῆς οἰκίας εἰς τὸ γραφεῖον καθημερινοῦ περι-
πάτου· προσωπικῶς δὲ γνωρίζομεν ἄνδρα ὑψηλὴν
κατέχοντα θέσιν ὅστις ἔμαθε τὴν Λατινικὴν καὶ τὴν
Γαλλικὴν γλῶσσαν τρέχων εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Μαγ-
χεστρίας ὡς μεσίτης.

Ὁ Δαγέσσῳ, μέγας σφραγιδοφύλαξ τῆς Γαλλίας,
συνέγραψε σοφὸν καὶ ὀγκῶδες βιβλίον, χρησιμο-
ποιῶν τὰς ὀλίγας στιγμὰς αἵτινες παρέρχονται μετὰ
τὴν εἰδοποίησιν ὅτι τὸ γεῦμα εἰναι ἑτοιμον καὶ πρὶν
συναθροισθῶσιν ἅπαντες οἱ συνδαιτυμόνες, ἡ δὲ κυ-
ρία Γενλὶς συνέγραψε τινὰς τῶν τερπνῶν διηγήσεών
τῆς περιμένουσα τὴν ἡγεμονίδα ἣν ἐδίδασκε καθ'
ἐκάστην. Ὁ Μπούρριττ κατῳρίωσε νὰ μάθῃ δεκαο-
κτὼ ἀρχαίας καὶ νέας γλώσσας καὶ εἰκοσιδύο Εὐρω-
παϊκὰς διαλέκτους ἐν ᾗ εἰργάζετο ὡς σιδηρουργός,
ἤρνετο δὲ τὴν δύναμιν τῆς εὐφυΐας καὶ ἀπέδιδε
τὰς προόδους του εἰς τὴν καλὴν χρῆσιν τῶν μεταξὺ
ὠρισμένων ἀσχολιῶν διεσπαρμένων στιγμῶν.

(Ἀκολουθεῖ)

Ελ. Μ.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ.

(Συνέχ. Ἰδε φυλλάδ. 524.)

Αἱ λυπηραὶ αὗται εἰδήσεις ἐπέπεσαν ἡ μία μετὰ
τὴν ἄλλην ἐπὶ τοῦ γέροντος δουκὸς, ὅστις ἔπεσε διὰ
μίας ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ πλοῦτου εἰς τὴν ἐντελῆ
ἀπογύμνωσιν· ὀλίγος μόνον χρυσὸς τὸν ὅποιον διέ-
σωσε τὴν ὀλεθρίαν ἐκείνην νύκτα ἦτο ὅλη του ἡ πε-
ριουσία.

Ὁ ἐπιστάτης τῶν κτημάτων του ἐγένετο ἄφαν-
τος· ὁ τραπεζίτης εἰς ᾧ εἶχεν ἀποθέσει τὴν χρημα-